

BOSNA I HERCEGOVINA
APELACIJSKI SUD BRČKO DISTRIKTA
BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 96 o Mal 157880 24 Gž
Brčko, 23.9.2024. godine

U IME BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE!

Apelacijski sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine u vijeću sastavljenom od sudaca Šejle Drpljanin kao predsjednice vijeća, Roberta Jovića i Srđana Nedića kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužiteljice M.M. iz B. zastupane po opunomoćeniku Cvijetinu Trivunoviću, odvjetniku iz Brčkog, protiv tuženog D.D. za osiguranje „CAMELIJA“ Bihać, zastupan po zakonskom zastupniku - direktoru M.Č., radi naknade štete, v.sp. 3.519,29 KM, odlučujući o žalbi tužiteljice izjavljenoj protiv presude Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o Mal 157880 23 Mal od 6.2.2024. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 23.9.2024. godine donio je sljedeću

P R E S U D U

Žalba tužiteljice M.M. iz B. se ODBIJA i presuda Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o Mal 157880 23 Mal od 6.2.2024. godine u stavku II izreke POTVRĐUJE.

Obrazloženje

Presudom Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o Mal 157880 23 Mal od 6.2.2024. godine (u daljnjem tekstu: prvostupanjska presuda ili ožalbena presuda) odlučeno je kako slijedi:

„I Obavezuje se tuženi da tužiteljici na ime naknade materijalne štete na vozilu nastale u saobraćajnoj nezgodi dana 20.05.2023. godine isplati dodatni iznos od 4.685,52 KM, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 06.02.2024. godine pa do konačne isplate, u roku od 15 dana od dana prijema prepisa presude.

II Odbija se tužiteljica sa viškom zahtjeva za isplatu zakonske zatezne kamate preko dosuđenog do potraživanog perioda, kao neosnovan.

III Obavezuje se tuženi da tužiteljici naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 1.487,40 KM, u roku od 15 dana od dana prijema prepisa presude.“

Navedenu prvostupanjsku presudu pravovremenom žalbom pobija tužiteljica M.M. iz B. (u daljnjem tekstu: tužiteljica) iz čijeg sadržaja žalbenih navoda proizilazi da istu pobija u stavku II izreke (kojim je tužiteljica odbijena sa

viškom zahtjeva za isplatom zakonske zatezne kamate preko dosuđenog a potraživanog razdoblja) zbog pogrešne primjene materijalnog prava, sa prijedlogom da Apelacijski sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine žalbu uvaži i ožalbenu presudu preinači na način da obveže tuženog da tužiteljici isplati zakonsku zateznu kamatu na dosuđeni iznos od 4.685,22 KM počev od dana 21.7.2023. godine, kao dana donošenja obrazložene ponude od strane tuženog pa do konačne isplate ili da pobijanu presudu ukine i predmet vrati prvostupanjskom sudu na ponovno „odlučivanje“, te tuženog obveže da tužiteljici nadoknadi troškove žalbenog postupka koje je opredijelio na iznos od 300,00 KM za sastav žalbe, iznos od 51,00 KM za PDV od 17% kao i na iznos pristojbe na žalbu po odluci suda.

Tuženi D.D. za osiguranje „CAMELIJA“ Bihać (u daljnjem tekstu: tuženi) nije odgovorio na žalbu tužiteljice.

Žalba tužiteljice nije utemeljena.

Nakon što je ispitao prvostupanjsku presudu u smislu odredbe članka 341. a u svezi sa odredbom članka 426. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“, broj 28/18 i 6/21, u daljnjem tekstu: Zakon o parničnom postupku ili ZPP), ovaj sud je odlučio kao u izreci ove presude iz razloga koji slijede.

Predmet raspravljanja i odlučivanja u ovoj parnici je konačno opredijeljen zahtjev tužiteljice kojim je tražila da joj tuženi, na ime naknade materijalne štete nastale na njenom vozilu uslijed prometne nezgode koja se dogodila dana 20.5.2023. godine, isplati iznos od 4.685,52 KM, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 20.5.2023. godine kao dana nastanka štete pa do konačne isplate i troškovima parničnog postupka.

Tuženi nije sporio pravni osnov, ali je iskazao protivljenje visini tužbenog zahtjeva navodima da je u izvansudskom postupku isplatio tužiteljici iznos koji odgovara stvarnoj visini štete, zatim da obračun štete po audatex sistemu ne može biti valjan dokaz o visini tužbenog zahtjeva, da tužiteljica nema pravo na troškove popravke vozila sa uračunatim PDV-om s obzirom da nije dokazala da je imala taj trošak i da zakonska zatezna kamata može početi da teče tek od dana presuđenja, odnosno 14 dana od dana prijema nalaza vještaka strojarske struke.

Odlučujući o tužbenom zahtjevu, a polazeći od činjeničnih tvrdnji na kojima tužiteljica temelji tužbeni zahtjev i činjeničnih tvrdnji kojima je tuženi osporio tužbeni zahtjev i pozivajući se na rezultate rasprave (dokaze koji su trebali potvrditi ili pobiti njihove zahtjeve i navode), prvostupanjski sud je utvrdio činjenično stanje koje se u bitnom ogleda u sljedećem:

- da se dana 20.5.2023. godine dogodila prometna nezgoda u Brčkom u kojoj je tužiteljica pretrpjela materijalnu štetu na svom vozilu marke „VW Passat“ registarskih oznaka ...;

- da je tužiteljica tuženom podnijela zahtjev za naknadu materijalne štete i da joj je tuženi u izvansudskom postupku isplatio iznos od 2.273,22 KM te i iznos od 24,90 KM na ime pristojbe na policijski zapisnik;

- da tužiteljica nije popravila vozilo do zaključenja glavne rasprave, kao i

- da je provedenim vještačenjem po vještaku strojarske struke F.L. u relevantnom dijelu utvrđeno da se po cijenama na dan procjene (dan izrade nalaza) prema stupnju i obimu nastalih oštećenja u konkretnom slučaju radi o srednjoj materijalnoj šteti, da su prema zapisniku o utvrđivanju oštećenja na predmetnom vozilu definirani dijelovi za zamjenu i dijelovi za popravku, da je za popravak PMV marke „VW Passat“, odnosno dovođenje istog u prvobitno stanje potreban iznos od 5.947,64 KM bez PDV-a, odnosno 6.958,74 KM sa PDV-om, da na istom vozilu nije nastupila ekonomski totalna šteta, odnosno da je popravak vozila financijski opravdan, a totalna šteta iznosi 7.256,29 KM (kada se od vrijednosti vozila na dan štete oduzme vrijednost iskoristivih dijelova ostatka vozila 36,00 %, odnosno iznos od 2.549,51 KM), da sva oštećenja koja su navedena od strane ovlaštenog procjenitelja „Camelija“ osiguranja, odgovaraju oštećenjima iz predmetne prometne nezgode, te da je vještak obračunao cijene dijelova za zamjenu i popravku prema cijenama važećim u momentu izrade nalaza;

Kod takvih činjeničnih utvrđenja, polazeći od toga da među parničnim strankama nisu sporne činjenice nastanka štetnog događaja kao i da je tuženi u izvansudskom postupku na ime naknade materijalne štete tužiteljici isplatio iznos od 2.273,22 KM, te i iznos od 24,90 KM na ime pristojbe na policijski zapisnik, uvažavajući rezultate provedenog strojarskog vještačenja, kako glede radnih sati koji su potrebni za popravku vozila tako i po cijeni rada po jednom satu, te vrijednosti dijelova koji su za zamjenu (i to rezervnih dijelova) i materijala koji je potreban za farbanje za dijelove koji su za popravku i cijeneći da su dijelovi za zamjenu pretežno nepotrošni dijelovi (vrata, stranice), prvostupanjski sud je primjenom odredbi članaka 185. stavci (1), (2) i (3), 190. i 919. stavak (2) Zakona o obligacionim odnosima („Službeni list SFRJ“, broj 29/78, 39/85, 45/89 i 57/89 - u daljnjem tekstu: Zakon o obligacionim odnosima ili ZOO), zaključio da tužiteljica, kao oštećenik, ima pravo da zamjenske dijelove nabavi, a dijelove koji su potrebni za popravku popravi kod ovlaštene stručne osobe, koje je kao porezni obveznik ovlašten zaračunati naručitelju porez na dodanu vrijednost (PDV), pa je slijedom navedenog usvojio tužbeni zahtjev tužiteljice i obvezao tuženog da tužiteljici na ime materijalne štete na vozilu isplati iznos od 4.685,52 KM sa PDV-om, zajedno sa zakonskom zateznom kamatom koju je dosudio od dana donošenja prvostupanjske presude zaključivši da zakonska zatezna kamata tuženom ne može početi teći od dana nastanka štete jer je nesporno bilo potrebno određeno vrijeme za obradu (likvidaciju) zahtjeva, a niti od dana dostavljanja ponude tuženog tužiteljici i isplate dijela iznosa na ime naknade štete obzirom da je tužiteljica predmetnom tužbom tražila veći iznos od onog kojeg je tuženi utvrdio u svojoj ponudi (posebice nakon vještačenja, a pri tomu tužiteljica nije dokazala koji iznos je točno tražila zahtjevom za naknadu štete u izvansudskom postupku), nego zatezna kamata počinje teći od dana uručenja nalaza i mišljenja vještaka strojarske struke tuženom, kada je tuženi saznao za visinu nastale štete na vozilu, pa je tuženi od prijema nalaza u narednih četrnaest dana, odnosno do ročišta za glavnu

raspravu, mogao izvršiti dodatnu uplatu na ime naknade materijalne štete prema procjeni vještaka, pa kako tuženi nije izvršio isplatu iznosa od 4.685,52 KM ni do zaključenja glavne rasprave, sud cijeni da je tuženi sa danom donošenja presude u ovoj pravnoj stvari pao u docnju i od tog dana tužiteljici pripadaju zatezne kamate shodno odredbi članka 919. stavak (2) ZOO-a (dakle od 6.2.2024. godine pa do konačne isplate). Odluku o troškovima postupka, sadržanu u stavku trećem izreke, prvostupanjski sud je donio temeljem odredbe članka 120. stavak (1) ZPP-a i to na način što je tuženog obvezao da tužiteljici naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 1.487,40 KM.

Kada obrazlaže žalbeni razlog zbog kog pobija prvostupanjsku presudu tužiteljica u žalbi u bitnom navodi da prvostupanjski sud u konkretnom slučaju nije pravilno primijenio odredbe materijalnog prava, kao ni važeću sudsku praksu, kada je obvezao tuženog da tužiteljici naknadi zakonsku zateznu kamatu počev od dana donošenja prvostupanjske presude do konačne isplate. Ovo iz razloga što smatra da je prvostupanjski sud pogrešnim tumačenjem presude Apelacijskog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o P 134391 22 GŽ od 30.1.2023. godine zaključio da zakonska zatezna kamata počinje teći od uručenja nalaza i mišljenja vještaka strojarske struke tuženom jer je u navedenoj presudi za početak računanja zakonske zatezne kamate za dosuđenu štetu na vozilu uzet datum kada je osiguravajuće društvo ponudilo tužiteljici određeni nesporni iznos za naknadu štete na vozilu iz razloga što odgovorno osiguravajuće društvo u trenutku nastanka nezgode ne može biti upoznato sa činjenicom nastanka nezgode pa samim tim ni svojom obvezom na naknadu iste, te sukladno odredbi članka 919. stavak (2) ZOO-a, osiguravateljeva obveza na isplatu štete dospijeva tek utvrđivanjem njegove obveze i iznosa, što je u konkretnom slučaju bilo 21.7.2023. godine kada je tuženi priznao svoju pasivnu legitimaciju i obvezu naknade štete donošenjem obrazložene ponude za naknadu štete na vozilu tužiteljice. Smatra da je navedeno stajalište prvostupanjskog suda pogrešno iz razloga što je tuženi već donošenjem obrazložene ponude za naknadu štete na vozilu tužiteljice pao u docnju s obzirom da je obračunao znatno niži iznos štete od onog utvrđenog prvostupanjskom presudom, a prilikom obračuna je imao sve parametre za obračun kao i vještak strojarske struke temeljem čijeg nalaza i mišljenja je prvostupanjski sud i donio presudu. Također ističe da je neutemeljen navod prvostupanjskog suda da je tuženi obrazloženom ponudom od 21.7.2023. godine primijenio slične parametre za izračunavanje visine djelomične štete na vozilu tužiteljice kao i predmetni vještak, ali da je obračunao manji iznos štete u odnosu na predmetnog vještaka jer su cijene bile niže u momentu izrade obrazložene ponude u odnosu na vrijeme izrade nalaza i mišljenja vještaka, a iz razloga što je tuženi obrazloženom ponudom utvrdio više nego tri puta manji iznos na ime štete na vozilu od onog koji je utvrđen nalazom i mišljenjem vještaka, pri čemu je vremenska razlika između donošenja obrazložene ponude tuženog i nalaza i mišljenja vještaka samo šest mjeseci, te konstatira da kriteriji i parametri utvrđivanja visine štete koje je koristio predmetni vještak ne utječu na pitanje i odluku o zakonskim zateznim kamatama.

Po ocjeni ovog suda, tužiteljica žalbom nije dovela u pitanje pravilnost i zakonitost prvostupanjske presude u pobijanom dijelu.

Neutemeljeno tužiteljica u žalbi ukazuje da je prvostupanjski sud pogrešno tumačio presudu Apelacijskog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 O P 134391 22 GŽ od 30.1.2023. godine u smislu početka računanja zakonske zatezne kamate iz razloga što je u obrazloženju svoje presude prvostupanjski sud, pozivom na navedenu presudu, samo pojasnio primjenu odredbe članka 919. stavak (2) ZOO-a u smislu svoje ocjene da zakonska zatezna kamata tuženom ne može početi teći od dana nastanka štete, a kod toga da je i u ovom konkretnom slučaju nesporno bilo potrebno određeno vrijeme za obradu (likvidaciju) zahtjeva tužiteljice.

Naime, prvostupanjski sud je u nastavku obrazloženja ožalbene presude ocijenio da se za početak toka roka zakonske zatezne kamate ne može uzeti ni dan dostavljanja ponude tuženog tužiteljici i isplate dijela iznosa na ime naknade štete s obzirom da je tužiteljica predmetnom tužbom tražila veći iznos od onog kojeg je tuženi utvrdio u svojoj ponudi, nego da kamata počinje teći od dana kada je tuženi doznao za visinu nastale štete na vozilu (dan uručenja nalaza i mišljenja vještaka strojarske struke tuženom), pa je tuženi od prijema nalaza u narednih četrnaest dana, odnosno do ročišta za glavnu raspravu, mogao izvršiti dodatnu uplatu na ime naknade materijalne štete prema procjeni vještaka, a kako to nije učinio ni do zaključenja glavne rasprave, ocijenio je da je tuženi sa danom donošenja prvostupanjske presude pao u docnju i da od tog dana tužiteljici pripadaju zatezne kamate.

Nastavno na prethodno, pozivanje tužiteljice na sudsku praksu izraženu u presudi ovog Suda broj 96 O P 134391 22 GŽ od 30.1.2023. godine ovaj sud, u okolnostima konkretnog slučaja, cijeni bez utjecaja na pravilnost i zakonitost prvostupanjske presude u dijelu koji se odnosi na odluku o zakonskoj zateznoj kamati, obzirom da je u navedenom predmetu utvrđeno da se u prvostupanjskom postupku nije ni raspravljalo o ukupnoj visini štete (jer je to među strankama bilo nesporno), kod toga da je tužiteljica ukupan iznos totalne štete od tuženog tražila, a tuženi joj je na ime obeštećenja za totalnu štetu na vozilu priznao 50% od traženog ukupnog iznosa štete, smatrajući da u konkretnom slučaju ima mjesta primjeni instituta podijeljene odgovornosti, pa stoga u tom predmetu nije ni bila dovedena u pitanje činjenica da je tuženi za svoju obvezu i visinu iste znao (najkasnije) počev od 11.6.2019. godine, kada je tužiteljici ponudio izvansudsku nagodbu, te je kod tako utvrđenog činjeničnog stanja prvostupanjski sud bio dužan ocijeniti da li tužiteljici pripada pravo na obeštećenje za pričinjenu totalnu štetu u ukupnom iznosu tj. bez primjene instituta podijeljene odgovornosti, dok u ovoj parnici, iz utvrđenja prvostupanjskog suda proizilazi da tužiteljica nije dokazala koji iznos je točno tražila zahtjevom za naknadu štete u izvansudskom postupku (koja utvrđena činjenica se kao takva ne može preispitivati u sporu male vrijednosti zbog procesnog ograničenja iz članka 426. stavak (1) ZPP-a), pa prvostupanjski sud datum saznanja tuženog za konačnu visinu svoje obveze prema tužiteljici nije ni mogao utvrditi počev od „21.7.2023. godine“ kada je, prema žalbenim tvrdnjama, tuženi „svoju obvezu prihvatio donošenjem obrazložene ponude za naknadu štete na vozilu tužiteljice“ odnosno „priznao svoju pasivnu legitimaciju“, kako to tužiteljica žalbom pogrešno pravno rezonira.

Ovo iz razloga što je odredbom članka 919. stavak (2) ZOO-a regulirano da ako je za utvrđivanje postojanja osiguravateljeve obveze ili njenog iznosa potrebno izvjesno vrijeme, ovaj rok (rok za isplatu naknade ili svote određene ugovorom) počinje teći od dana kada je utvrđeno postojanje njegove obveze i njen iznos, pa kod toga da je tuženom za potrebe odlučivanja po zahtjevu tužiteljice nesporno bilo potrebno određeno vrijeme za obradu (likvidaciju) zahtjeva i kod toga da je tuženi svojom Obrazloženom ponudom za naknadu materijalne štete iz osnova automobilske odgovornosti broj 04-2782/23 od 21.7.2023. godine, obavijestio tužiteljicu da istoj na ime naknade materijalne štete priznaje iznos od 2.298,12 KM, to ovaj sud nalazi da je tuženi počev od 21.7.2023. godine bio upoznat kako sa osnovom njegove obveze tako i sa visinom štete (ali samo one za koju je smatrao da je nesporna za njega).

Slijedom navedenog, a kako je tijekom sudskog postupka utvrđeno da tužiteljici, pored iznosa naknade na ime materijalne štete koju joj je tuženi isplatio, pripada i pravo na naknadu materijalne štete u (dodatnom) iznosu od 4.685,52 KM, onda se u takvoj situaciji, zakonska zatezna kamata na iznos preostalog dijela neisplaćenog obeštećenja (u ovom predmetu u iznosu od 4.685,52 KM), ima računati počev od datuma donošenja prvostupanjske presude (6.2.2024. godine), kao dana nesporne spoznaje tuženog o ukupnoj visini svoje obveze na ime materijalne štete prema tužiteljici, kako je to u konačnom prvostupanjski sud pravilno zaključio primijenivši odredbu članka 919. stavak (2) ZOO-a, jer se u okolnostima ovog konkretnog slučaja, zakonska zatezna kamata ne može računati od dana kada je tuženi obavijestio tužiteljicu o likvidaciji štete (priznanju osnova i visini materijalne štete) obzirom da tužiteljica nije dokazala da se svojim zahtjevom od 21.6.2023. godine (kojim je inicirala postupak likvidacije štete kod tuženog) opredijelila glede visine naknade koju od tuženog potražuje, zbog čega tuženi nije ni imao obvezu izjašnjenja/odlučivanja o konkretno potraživanom iznosu (npr. priznanju jednog dijela a odbijanju za višak potraživanog iznosa kada bi nesporno bio upoznat i o spornom dijelu potraživanja tužiteljice), nego je u postupku likvidacije štete utvrdio onaj iznos naknade materijalne štete koji je on smatrao opravdanim.

U tom smislu, okončanje prvostupanjskog postupka u kome se raspravljalo o ukupnoj visini naknade na ime materijalne štete (prema stanju izvedenih dokaza tuženi tek prijemom tužbe dobiva spoznaju da tužiteljica od njega potražuje veći iznos naknade materijalne štete od onoga što joj tuženi priznaje) za koje potrebe je izveden veći broj dokaza (strojarsko vještačenje, procjena popravke od 7.9.2023. godine, obračun štete iz programa audateks od 7.9.2023. godine itd.) i kod toga da je tuženi u ovom postupku prigovorio nalazu i mišljenju vještaka smatrajući da je tužbeni zahtjev samo djelomično utemeljen, za posljedicu je imalo činjenicu da je tuženi za (konačnu) visinu svoje obveze na ime materijalne štete prema tužiteljici doznao donošenjem prvostupanjske presude, a što korespondira i sa praksom Ustavnog suda Bosne i Hercegovine u predmetu broj AP-1016/14, Odluka o dopustivosti i meritumu od 10.11.2016. godine, paragraf 32.

Stoga se irelevantnim ukazuju žalbeni navodi tužiteljice da se u konkretnom slučaju ne može smatrati da je tuženi primijenio slične parametre za izračunavanje visine štete onim koje je primijenio predmetni vještak, iz razloga što navedeni

zaključak prvostupanjskog suda u konačnici i ne može utjecati na odluku o početku toka roka računanja zakonskih zatezних kamata, kao što to i sama tužiteljica u predmetnoj žalbi navodi.

Slijedom navedenog, a kako nije utemeljen žalbeni razlog niti navodi kojima tužiteljica pobija prvostupanjsku presudu u dijelu u kojem je odbijena sa viškom zahtjeva za isplatu zakonske zatezne kamate preko dosuđenog a potraživanog razdoblja (stavak II izreke ožalbene presude), a ni razlozi na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti, valjalo je primjenom odredbe članka 346. ZPP-a odlučiti kao u izreci ove presude.

PREDSJEDNICA VIJEĆA

Šejla Drpljanin